

Het klimaat-slimme melkveebedrijf

- verminderen van emissies
- aanpassen aan klimaatverandering

Marion de Vries, Theun Vellinga

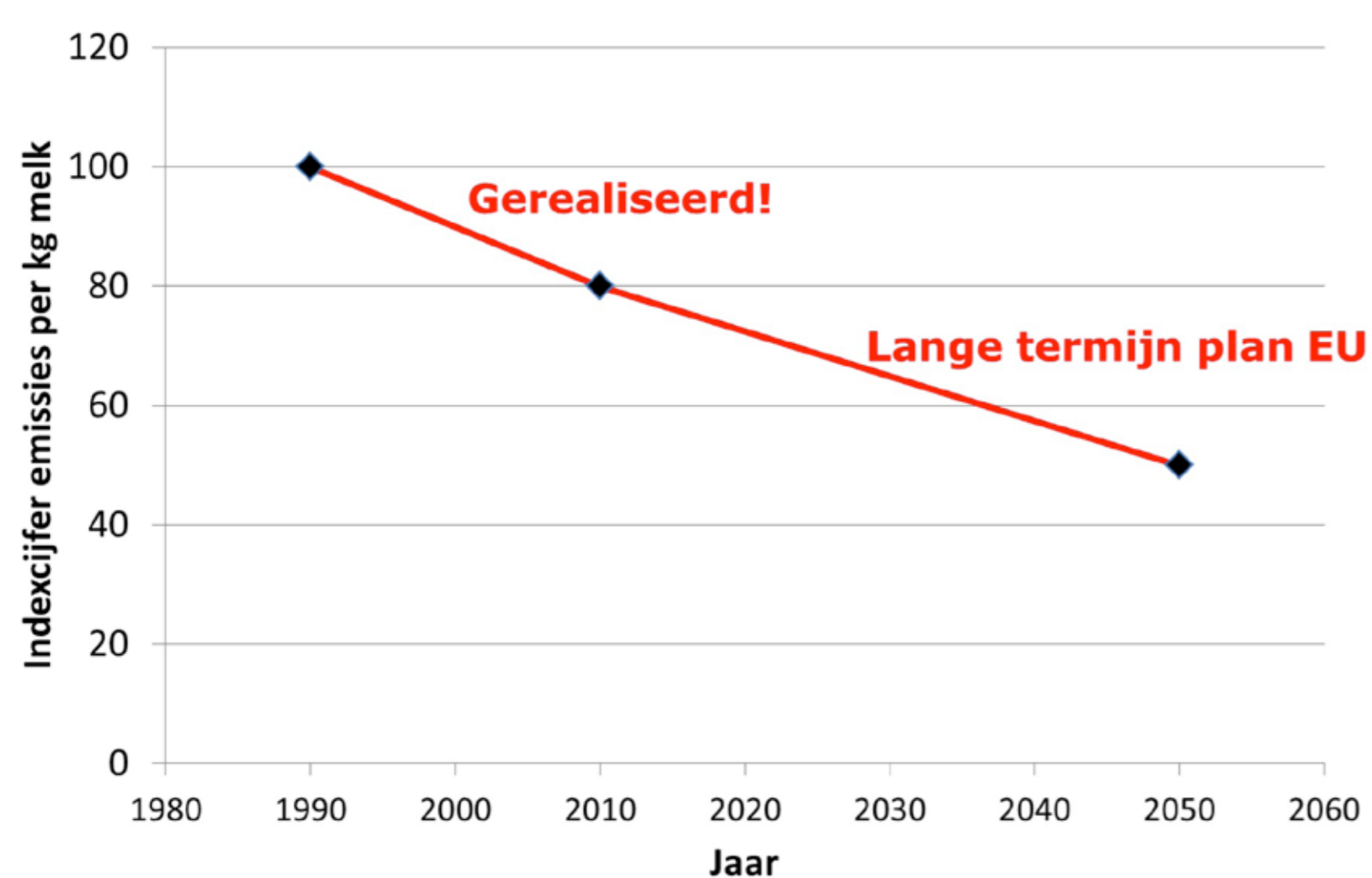

Verminderen van emissies

Tussen 1990 en 2010 daalden emissies met 20% door:

- hogere melkproductie per koe
- hogere stikstofefficiëntie door mestbeleid

Maar dat is niet voldoende.

Wat kun je doen?

Hieronder staan een aantal maatregelen die je kunt nemen voor een klimaatneutrale bedrijfsvoering. Sommige leveren zelfs geld op, andere kosten geld.

Veestapel:

- hogere melkproductie
- langere levensduur

Energie besparen:

- lichtere trekkers en machines
- voorkoeler
- mestvergisting (vermindert ook methaanemissie)

Veevoeding:

- mengvoer vervangen door bijproducten
- eiwitvoorziening aanpassen (nog scherper op norm)
- lagere methaanemissie: ander voer of additieven

Land en bodem:

- stikstofbemesting verlagen
- precisie-bemesting
- meer snijmais

Algemeen:

- compenseren via zonnepanelen en windmolens

Aanpassen aan klimaatverandering

- aanpassingen liggen op niveau van bedrijf, gebied en/of sector
- nog veel onzeker over de veranderingen die gaan plaatsvinden

Kans op (langdurige) droogte:

- peilaanpassing (gebied)
- organische stofgehalte bodem (bedrijf)
- extra voorraad maken (bedrijf)
- extra land huren/kopen (bedrijf)
- andere gewassen verbouwen die beter tegen droogte kunnen (bedrijf)

Kans op extreme neerslag:

- grondgebruik aanpassen voor waterberging (gebied)
- grotere waterberging via landinrichting (gebied)
- drainage (bedrijf)

Kans op hoge temperaturen:

- aangepaste weidegang (bedrijf)
- stal aanpassen, isolatie, ventilatoren (bedrijf)

Kans op (nieuwe) ziekten en plagen:

- fokbeleid aanpassen (sector)
- vaccins ontwikkelen (sector)
- bedrijfsmaatregelen voor preventie (bedrijf)

Ander groeiseizoen (zachter voor- en najaar):

- beter benutten van grasgroei in najaar (bedrijf)
- dubbelteelten gewassen (bedrijf)

Conclusies

- vermindering van broeikasgassen gaat in de nabije toekomst in de bedrijfsvoering een grote(re) rol spelen
- er zijn genoeg maatregelen bekend om mee aan de slag te gaan
- emissie naar nul is onmogelijk, dus compensatie voor een klimaatneutrale bedrijfsvoering is nodig
- onzekerheid is echter nog groot

Marion de Vries

Wageningen UR Livestock Research
Postbus 338, 6700AH Wageningen, The Netherlands
E marion.devries@wur.nl

Summary

- Mitigation is required on the short term to meet climate targets. There is ample knowledge about measures. Implementation is the next step.
- Adaptation to climate change is a longer term goal. Uncertainty is large.